

Regionale Raadscommissie Noordkop

ADVIES

Nummer

Contact en vragen via Eva van der Bruggen (Texel)

Portefeuillehouder(s) Dhr. P. Kos (DH), Mw. M. van Gent (HK), Dhr. J. Vlaming (T), Dhr. S. van der Veek (S).

Datum vergadering RRN	Datum B&W-besluiten
6 juni 2019	14 mei 2019

Onderwerp
Jaarstukken 2018 en begroting 2020 GGD Hollands Noorden

Voorgesteld advies
1. Een positieve zienswijze af te geven op de Jaarstukken 2018 GGD. 2. Daarbij de GGD te verzoeken: a. Vanaf de jaarstukken 2019 bij de verantwoording van beoogde resultaten en maatschappelijke effecten expliciet aan te geven welke resultaten geheel, gedeeltelijk of niet behaald zijn. Het bereiken van maatschappelijke effecten te onderbouwen met monitorinformatie uit gezondheidsonderzoeken. b. Met ingang van de jaarstukken 2020 een bijlage toe te voegen, waarin per gemeente staat vermeld welke aanvullende diensten, tegen welke bijbehorend kosten, zijn uitgevoerd. 3. Een positieve zienswijze af te geven op de begroting 2020. 4. Daarbij de GGD te verzoeken: a. om, op basis van een dialoog met de raden, de beoogde resultaten en maatschappelijk effecten als bijlage toe te voegen aan de begroting 2020, voor aanvang van het begrotingsjaar. b. Een overzicht van alle plustaken per gemeente als bijlage toe te voegen, met ingang van eerstvolgende (wijziging van de) begroting.

Wettelijke grondslag
• Wet gemeenschappelijke regelingen

Advies aan de gemeenteraden

De Regionale Raadscommissie Noordkop adviseert:

1. Een positieve zienswijze af te geven op de Jaarstukken 2018 GGD.
2. Daarbij de GGD te verzoeken:
 - a. Vanaf de jaarstukken 2019 bij de verantwoording van beoogde resultaten en maatschappelijke effecten expliciet aan te geven welke resultaten geheel, gedeeltelijk of niet behaald zijn. Het bereiken van maatschappelijke effecten te onderbouwen met monitorinformatie uit gezondheidsonderzoeken.
 - b. Met ingang van de jaarstukken 2020 een bijlage toe te voegen, waarin per gemeente staat vermeld welke aanvullende diensten, tegen welke bijbehorend kosten, zijn uitgevoerd.
3. Een positieve zienswijze af te geven op de begroting 2020.
4. Daarbij de GGD te verzoeken:
 - a. Om, op basis van een dialoog met de raden, de beoogde resultaten en maatschappelijk effecten als bijlage toe te voegen aan de begroting 2020, voor aanvang van het begrotingsjaar.
 - b. Een overzicht van alle plustaken per gemeente als bijlage toe te voegen, met ingang van eerstvolgende (wijziging van de) begroting.

Vastgesteld in de vergadering van 6 juni 2019

Griffier

Voorzitter

Advies aan de gemeenteraden

- Algemene verordening gegevensbescherming
- Besluit begroten en verantwoorden

De GGD voert taken uit die voortkomen uit de volgende wetten:

- Wet publieke gezondheid
- Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
- Jeugdwet
- Wet maatschappelijke ondersteuning
- Wet op de lijkbezorging
- Wet kinderopvang
- Warenwet

Kern van de zaak

De GGD Hollands Noorden heeft haar jaarstukken 2018 en begroting 2020 gepresenteerd. Gemeenteraden mogen daarop voor 25 juni a.s. hun zienswijzen kenbaar maken. Het college stelt aan de gemeenteraad voor om een positieve zienswijze af te geven, met de kanttekening dat de GGD meer focus heeft voor de verantwoording op de resultaten en maatschappelijke effecten. En daarnaast transparant is in de verantwoording over de uitgevoerde plustaken.

Openbaarheid documenten

☒ Openbaar ☐ Het voorstel bevat niet-openbare documenten

Advies aan de gemeenteraden

Aanleiding voor en korte toelichting bij het advies

De raad heeft jaarlijks de mogelijkheid om haar zienswijzen te geven over het handelen van de GGD Hollands Noorden (hierna te noemen GGD) bij de jaarstukken en begroting. Met ingang van dit jaar is voorafgaand hieraan een Kaderbrief vastgesteld.

Het dagelijks bestuur van de GGD Hollands Noorden (hierna te noemen GGD) heeft op 12 april 2019 de jaarstukken 2018 en de ontwerp-programmabegroting 2020 toegezonden, met het verzoek aan de raad om een zienswijze te geven. Na kennisname van de zienswijzen staan, de jaarstukken 2018 en de ontwerp-programmabegroting 2020 ter vaststelling geagendeerd voor het algemeen bestuur van de GGD op 10 juli 2019.

Het algemeen bestuur van de GGD heeft de kaderbrief 2020 op 13 maart 2019 vastgesteld. De ontwerp-programmabegroting 2020 is, naast de kaderbrief, gebaseerd op de nog vast te stellen begrotingswijzigingen 2019. De GGD verzoekt de raden op een later moment om een zienswijze op de wijzigingen begroting 2019, omdat de besluitvorming over de begroting 2019 voor Veilig Thuis nog niet is afgerond. De structurele effecten uit de begrotingswijzigingen 2019 bevatten o.a. een aangepaste begroting Veilig Thuis en aanpassing van het bedrag voor de uitvoering van het rijksvaccinatieprogramma.

Het algemeen bestuur van de GGD stelt de jaarstukken 2018 en de begroting 2020 vast op 10 juli 2019, na kennisname van de zienswijzen. Na deze vergadering van het algemeen bestuur ontvangen de gemeenten een overzicht van de zienswijzen en de bestuurlijke reactie hierop ter kennisname. Ondertussen gaat de GGD in de periode half april – half juni 2019 in gesprek met gemeenten, met als doel het gezamenlijk bepalen van richting en prioriteiten, maatschappelijke opgaven en de beoogde resultaten en effecten. De uitkomsten van deze gesprekken kunnen effect hebben op de begroting 2020. In dat geval zal een wijziging van de begroting 2020 worden aangeboden.

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel/effect

- Inwoners kunnen gezond en veilig leven.
- Door in te zetten op preventie worden hogere zorgkosten voorkomen of verminderd.
- De gemeenteraden hebben grip op het handelen van de GGD.

Motivering per voorgesteld advies

Hieronder en onder *financiële aspecten* treft u een toelichting bij de voorgestelde zienswijzen.

Advies aan de gemeenteraden

Jaarstukken 2018

Inhoudelijke beoordeling

De inhoudelijke verantwoording van de GGD sluit aan bij de begroting 2018. De GGD beschrijft haar taken en verantwoordt per programma de resultaten op de speerpunten voor 2018. In de verantwoording wordt duidelijk dat de GGD veel (maatschappelijke) resultaten heeft behaald. Al zijn er speerpunten waar de GGD niet alle vooraf vastgestelde resultaten heeft behaald. Dat wordt inzichtelijk voor de kritische lezer. Er zijn drie aanvullende verzoeken voor toekomstige verantwoordingen in verband met gewenste transparantie en grip op de GGD:

1. In het vervolg (vanaf jaarstukken 2019) heeft het toegevoegde waarde als per speerpunt in de verantwoording expliciet wordt verwoord of de acties wel, gedeeltelijk of niet zijn behaald.
2. T.a.v. de maatschappelijke effecten zien we graag dat de resultaten, vanaf de jaarstukken 2019, worden onderbouwd met informatie uit de GGD gezondheidsonderzoeken.
3. Met ingang van de jaarstukken 2020 een overzicht toevoegen van alle plustaken per gemeente in verband met het onderscheiden van GR taken en aanvullende diensten. Uit het bijgevoegde toetsingsformulier voor GR-en blijkt dat een overzicht van alle plustaken per gemeente ontbreekt. aanvullende diensten kunnen van invloed zijn op de GR taken van de GGD. Dit wordt als haalbaar ingeschat vanaf de verantwoording 2020 vanwege de aansluiting met de nog vast te stellen begroting 2020.

Financiële beoordeling

Resultaatbestemming

Na een negatief resultaat in 2017 heeft de GGD in 2018 een resultaat weten te realiseren van € 328.000. Conform het financieel herstelplan stelt de GGD voor om dit resultaat toe te voegen aan de algemene reserve die daarmee weer positief wordt (€ 141.322).

Veilig Thuis

In het resultaat 2018 is een negatief resultaat verwerkt van € 35.000 voor Veilig Thuis. Veilig Thuis wordt binnen de GGD uitgevoerd op basis van een dienstverleningsovereenkomst en maakt juridisch onderdeel uit van de GGD. De jaarrekening 2018 gaat over de juridische entiteit van de GGD. Ingevolge BBV maakt het dagelijks bestuur bij de jaarrekening 2018 een voorstel voor de bestemming van het resultaat. Met betrekking tot Veilig Thuis heeft het dagelijks bestuur van de GGD gekozen er voor gekozen om het tekort

Advies aan de gemeenteraden

in 2018 niet door te belasten aan de gemeenten en het tekort ten laste brengen van de algemene reserve van de GGD.

Weerstandsvermogen, algemene reserve en risico's

Het weerstandsvermogen zal, na toevoeging van het positieve resultaat 2018, groeien van € 186.000 negatief naar € 141.000 positief. Deze algemene reserve is te verdelen in € 41.000 negatief voor Veilig Thuis (€ 6.000 negatief 2017 plus € 35.000 negatief 2018) en € 182.000 positief voor de GGD algemeen. Het weerstandsvermogen is positiever dan in het financieel herstelplan was geprognoseerd en ligt onder de 2,5% van het begrotingstotaal. De geprognoseerde risico's hebben zich in 2018 niet voorgedaan.

Accountantsverklaring

De accountant geeft een goedkeurende verklaring voor getrouwheid. Voor de rechtmatigheid geeft de accountant evenals bij de jaarrekening 2017 een oordeelsonthouding ten aanzien van de navolging van de aanbestedingsrichtlijnen.

De accountant heeft geconstateerd dat in het boekjaar 2018 stappen zijn gezet om het aanbestedingstraject verder te verbeteren en te formaliseren. De oordeelsonthouding voor rechtmatigheid is voornamelijk het gevolg van aanbestedingen die in voorgaande jaren zijn uitgevoerd maar waarvan de overloop van inkoopkosten, als gevolg van meerjarige contracten, nog tot uiting komt in 2018. Het is evident dat GGD Hollands Noorden de doorlopende contracten waarover in voorgaande jaren onzekerheid was, niet kan veranderen tot het einde van het contract. De uitloop van deze contracten loopt nog tot uiterlijk eind 2020. Verwacht wordt dat de rechtmatigheidskwestie hiermee vanaf 2021 is opgelost.

Programmabegroting 2020

Inhoudelijke beoordeling

Kader en begroting 2020

In de kaderbrief 2020 van de GGD is geen nieuw beleid opgenomen en prioriteit gegeven aan het op orde brengen van de basis. De ontwerp-programmabegroting sluit hierbij aan.

In de ontwerp-programmabegroting 2020 zijn eerdere zienswijzen verwerkt:

- kengetallen zijn opgenomen;

Advies aan de gemeenteraden

- er is onderscheid gemaakt tussen GR taken en aanvullende diensten;
- de indexering is conform richtlijnen;
- het op orde stellen van de basis, qua bedrijfsvoering en financiën, wordt gecontinueerd.

Daarom wordt voorgesteld een positieve zienswijze afgeven. Daarbij worden twee verbeterpunten als zienswijze kenbaar gemaakt aan de GGD in verband met gewenste transparantie en grip op de GGD:

1. In afwijking van voorgaande begrotingen heeft de GGD geen beoogde resultaten, en maatschappelijke effecten benoemd. Gezien de beleidsarme kaderbrief 2020 en het proces om de dialoog aan te gaan met de gemeenteraden over de inhoudelijke prioriteiten en maatschappelijke opgaven van de GGD, is het ontbreken van de beoogde resultaten en maatschappelijke effecten op dit moment begrijpelijk. Om grip te kunnen uitoefenen op de GGD is het belangrijk dat de beoogde resultaten en maatschappelijke effecten voorafgaand aan het begrotingsjaar 2020 wel benoemd worden en onderdeel uitmaken van de programmabegroting. We verwachten daarbij dat transparant wordt welke ambities GR taken en welke aanvullende dienstverlening betreffen.
2. De zichtbaarheid van aanvullende diensten, zowel inhoudelijk als financieel, kan nog beter. Om die reden wordt gevraagd naar een begroting van de plustaken per gemeente. Dit overzicht vormt een basis voor de latere verantwoording.

Financiële beoordeling

Sluitend perspectief 2020 en een groeiende reserve

Voor 2020 is een resultaat begroot van € 180.000. Voor eind 2020 is een algemene reserve begroot, na resultaatbestemming, van € 501.000. De begrote reserve is toereikend om de ingeschatte risico's op te vangen en valt binnen de norm (max 2,5% van het begrotingstotaal).

Kengetallen

In de programmabegroting 2020 is een nadere duiding gegeven van de financiële kengetallen, waarbij ook streefwaarden zijn opgenomen. De solvabiliteitsratio en structurele exploitatieruimte zijn in 2020 nog onder het niveau van deze streefwaarden. Dit heeft o.a. te maken met het financieel herstelplan dat na 2020 een vervolg heeft.

Meerjarenraming 2021-2023

Het meerjarenperspectief geeft, conform het financieel herstelplan, een positief resultaat aan van € 180.000 per jaar tot en met 2023.

Advies aan de gemeenteraden

De meerjarenraming 2021-2023 is begroot o.b.v. lopende prijzen, waarbij voor de indexeringspercentages 2021 t/m 2023 voor lonen en prijzen gebruik is gemaakt van nu bekende percentages (zoals ook opgenomen in de kadernota). De werkelijk toe te passen indexeringspercentages in die begrotingsjaren worden gebaseerd op de op dat moment geldende index (conform de financiële uitgangspunten Gemeenschappelijke regelingen) en kunnen afwijken van de in de meerjarenraming opgenomen percentages. Dat wordt in volgende begrotingen aangepast, de meerjarenraming is slechts een doorkijk naar volgende jaren en wordt met de Programmabegroting 2020 nog niet vastgesteld.

Kanttekeningen en risico's (incl. argumenten)

De begroting 2020 biedt geen inhoudelijke speerpunten, waardoor het op in 2020 moeilijk is om inhoudelijk grip te hebben op de GGD. Daarom is daarover een zienswijze opgenomen.

De GGD heeft in haar begroting 2020 drie risico's opgenomen met een totale omvang van € 350.000. Het weerstandsvermogen (gevormd door de algemene reserve) is voldoende om deze risico's op te vangen, indien deze zich voordoen.

De GGD vermeldt dat in de begroting 2020 een groei van het aantal meldingen en adviezen bij Veilig Thuis (t.o.v. begroting 2019) niet als risico is opgenomen. Als blijkt dat de begroting Veilig Thuis ontoereikend is, zal het dagelijks bestuur tijdig een winstwaarschuwing afgeven en zich wenden tot de gemeenten.

Alternatieven (incl. argumenten)

Een alternatief zou zijn om geen of andere zienswijzen te geven.

Wanneer geen zienswijze wordt afgegeven, dan zou deze kans om op dit moment sturing te geven verspeeld worden. Gezien de motie die de raden daarover in 2016 hebben aangenomen is het logisch elk geboden moment waarop sturing gegeven kan worden aan te grijpen.

Gevolgen algemene middelen en begroting

Kosten: € 0,00

Dekking:	☐ Algemene middelen	☐ Inkomsten
	☐ Bijdragen derden	☐ Reserve

Toelichting:

Advies aan de gemeenteraden

Communicatie

De zienswijzen worden kenbaar gemaakt bij het dagelijks bestuur van de GGD Hollands Noorden.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief jaarstukken 2018
2. Jaarstukken 2018 GGD HN
3. Toetsingsformulier Jaarstukken 2018 en begroting 2020 GGD HN
4. Accountantsrapport Jaarstukken 2018 GGD HN
5. Aanbiedingsbrief programmabegroting 2020 GGD HN
6. Programmabegroting 2020 GGD HN